

Bez kresby nejsem architektem

va v titulku jsou krédem Petra inského, zastoupeného ssko-anglickém svazku **ci/Sketches**. Ten přináší ukázky dobých skic několika desítek dobych architektů. Celá kniha je álou ruky a skici – v určité izici vůči práci s počítačem.

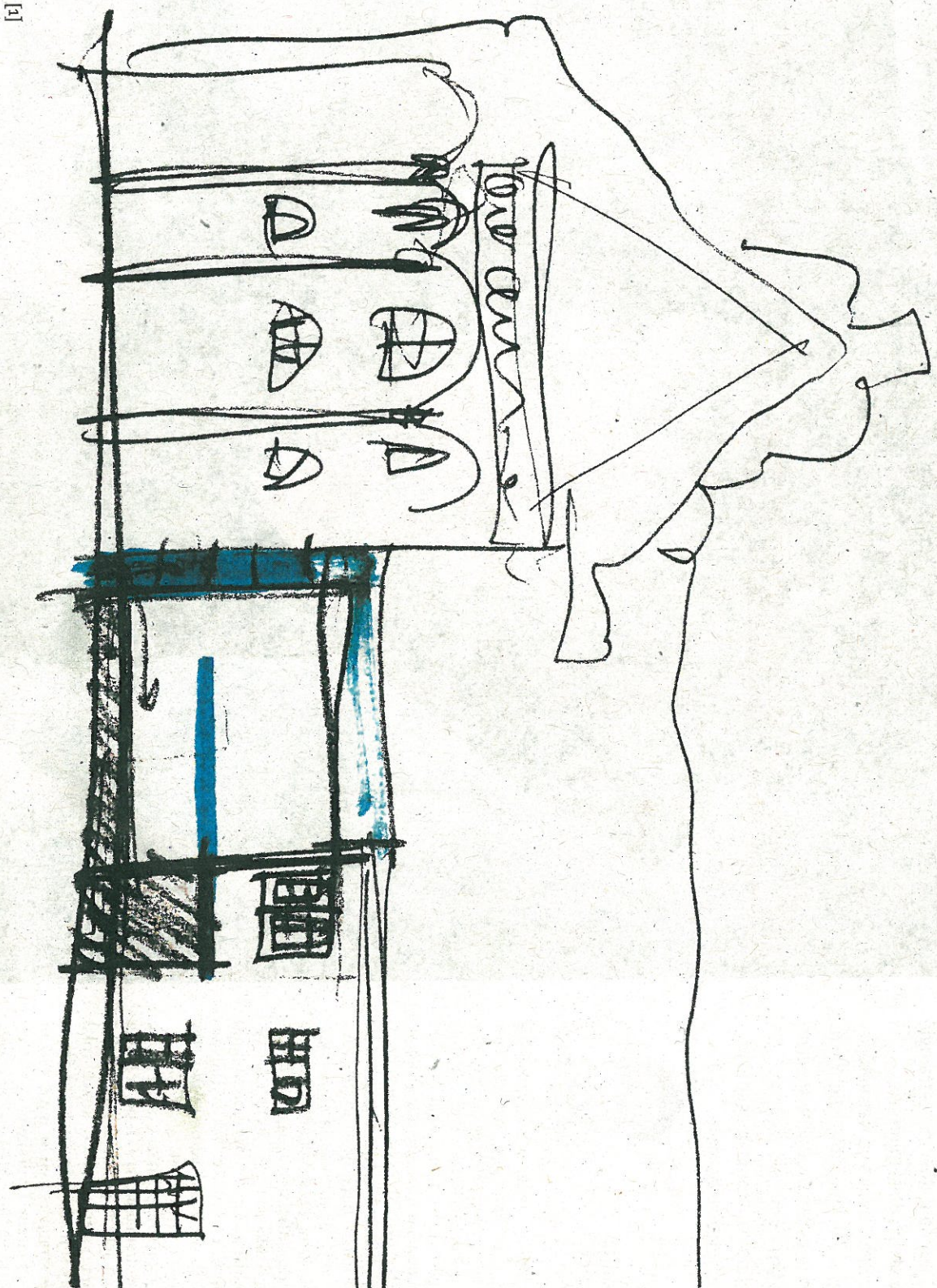
JOSEF CHUCHMA

Dředitavit si nyníjší architekto-nickou kancelář bez počítači nejde. Publikacé *Skici/Sketches* také nie takového netvrdí, není to luidistická filipika proti mo-tím technologiím. Tento svazek pouze n dokládá, že pro zastoupenou půstov-uchitektů, vesměs domácí provenience, čně vyvedená skica nezbytnou součás-ějich práce, že má pro ně důležitost ie „cadi“ a jiných softwarů vyplývajíj-řdokonalé řezzy a jiné dokumentační vý-ry nutné při projektování staveb. Něko-čiaci pro představu: ití Buček: „Skica je pro mne nezastu-tion součásí práce, jde o první grafic-záznam myšlenky, konceptu, ideje, á se, že skica je nejkráší spojnice zi mozem a papírem.“

azek je nejen náhledem jedné disciplíny, ale svým úsobem rovněž galerii, boí ve skicách se projevuje slova rukopis hnotlivých chiektů

”

an Horák: „Skicování je pro mne nej-hlejší a nejjednodušší způsob, jak pře-sítna papír abstraktní představu o archi-tutě, která je ukryta někde v myslí. ía zpěmně ovlivňuje mou představu nýší a tak to jde pořád dokola.“ Eva Jiřičná: „Ruka někdy rozumi íed, někdy zaváhá a někdy si kreslí po-ém. Opakovanými tahy, čmáraním se

[1]

Ze skic Petra Hříší

myšlenka přenesle na papír, ubrus, zaprá-šené okno nebo do písku na pláži. (...) Neumím si představit žádný tvůrčí pro-ces bez skici.“

Radek Kolařík: „Mozek je rychlý. Než kliknu, myšlenka je pryč. Proto ruka, tuž-ka, papír. Nebo čimkoliv na cokoliv.“

Alena Štámková: „Mám ráda kreslení rukou. Mám totiž pocit přímého spojení mezi papírem, člověkem a jeho předsta-vou. To spojení je jaksi tělesné a možná i srdečnější.“

Taková stručná vyznání doprovázejí ukázky ze skic jednotlivých architektů. Ti jsou v knize seřazeni podle abecedního po-řadí; každému patří dvě až šesti tiskových stránek, reprodukované skici pocházejí zhruba z posledního čtrvrtstoletí. K těm nej-šarším patří „náhozy“ Vlada Miluniče k Tančicím domu v Praze (rok 1990), k těm nejčerstvějším například náčrty Mar-tina Klody k Duchcovské maríně (2014), Jiřího Knesla k obecním úřadům v Kaeřiní-cích (rovněž 2014) či Ludka Rýznera k ro-

dimnému domu Arbesova (dokonce rok 2016!). Svazek je tak nejen náhledem do jedné disciplíny, ale svým způsobem rov-něž galerii, neboť ve skicách se projevuje doslova rukopis jednotlivých architektů, vidíme tu rozličný přístup ke skicování. Mezi autory je zastoupen i Jan Kaplický, kterému – asi dosud jako jednému z nich – vyšla dokonce samostatná monografie skic, a to v roce 2005. Nynější kolektivní *Skici/Sketches* jsou v pořadí pátým svazkem česko-anglické

REPRO KNIHA/LN

edice ARCHITEKTURA, kterou odbor-ně garantují Jan Stempel a Jan Jakub Te-sař z Fakulty architektury ČVUT v Pra-ze. Především svazkem edice byly předloni vydané České domy.

Ján Stempel, Kateřina Koňata Dolejšová, Daniel Brachtl, Jan Jakub Tesáří: *Skici/Sketches*. Překlad Stephan von Pohl. Vydal Karel Kerlický – KANT ve spolupráci s FA ČVUT, Praha 2015 (fakticky 2016), 192 stran, doporučená cena 850 korun.

Chodci nejsou exoti

Kdo lobbuje za chodce tam, kde vítězí zájmy motoristů, je pokládán v lepším případě za alternativce, v horším za cvoka. A když se takový spolek jmenuje Pražské matky, mnozí dodají: hysterky.

Alé ony bojují za skutečně veřejný zájem. Dokládá to malá putovní výstava Chodit je in, jejíž poslední etapa začíná na půdě Národní technické knihovny v Dejvicích. Není to amatérský počín.

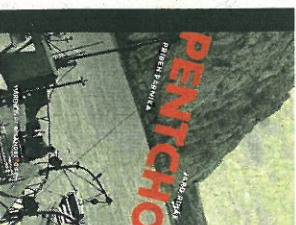
Autory vystavených snímků jsou známi fotografové Milán Jaroš (viz foto nad textem) a Lukáš Žentel. V pondělí na veršišázi promluví Žuzana Kudová z Institutu plánování a rozvoje Prahy a také krajinná architektka Lucie Miovská.

Pozornost k tématu chodců ve městě přitahují atraktivní počiny, jako je rušení parkoviště na Malostranském náměstí. Ale že jde o problém širší i systémový, ukazují právě snímky v konfliktu chodců a aut ve veřejném prostoru. Je to téma obecně civilizací.

Pražské matky založily web Chodci ve městě, který shrmažduje individuální podněty. Ale například v USA existuje organizace Walk Score, která obecně hodnotí radnice měst podle jejich vztahu k chodcům.

Něco takového by přišlo vhod i u nás. **Zbývá: Petrčáček** podit je in. Národní technická knihovna, áhna 6 – Dejvice, Do 19. března.

Útěk z domova

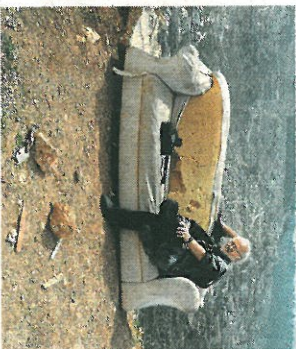
Čtvrtý ročník Evropského dne Spravedlivých se slaví 8. března. Tento den je oslavou těch, kteří se zaslili o respektování svobody obětí totalitních režimů. Italská nezisková organizace Garino se dlouhodobě věnuje dokumentaci jednotlivců, kteří pomáhali lidem v nouzi či v nebezpečí.

Andreas Anam Pieralli, vedoucí české pobočky Garina, pozval do Prahy odborníky, kteří na konferenci přiblíží osudy uprchlíků, kteří museli opustit své domovy, z několika úhlů pohledu. Michal Frankl z Židovského muzea v Praze pohovoří o situaci před 2. světovou válkou. Přiblíží postoje jednotlivých evropských států vůči uprchlíkům. Slovenský filmař Jaroslav Rihák představí svoji knihu Pentcho (nakl. Albert Marenčin), která vypráví o židovských uprchlících, kteří se v roce 1940 chtěli na třicím parrniku Pentcho dostat do Palestiny. Počty současných uprchlíků přiblíží Světan Hadí A. Khatib, který spolupracuje s organizací Amnesty International. Bude mluvit také o situaci v rodné zemi.

Judita Matyášová

konference Refugees crises yesterday and today, 8. března, od 16 hod., Anglo-Americká univerzita v Praze, registrace účastníků na e-mailu: cz.garino.net. Akce je v angličtině.

Trpělivost s Koudelkou

Musíte vytrvat. Čekat a pozorovat. To jsou nepesné zákony, které dodržuje Josef Koudelka. Slavný fotograf, člen skupiny Magnum, putuje světem a většinu času tráví sám, jen s fotoaparátem. V roce 2006 dostal nabídku od fotografa Fréderica Brennera, aby se zapojil do projektu This Place. Kromě Koudelky oslovil Brenner ještě dalších 11 fotografů. Každý po svém zkoumal Izrael a Západní břeh Jordánu. Výsledky tohoto mezinárodního projektu autoři představili na výstavě, která se konala v roce 2014 v Centru současného umění DOX v Praze. V rámci festivalu Jeden svět máme nyní možnost pozorovat Josefa Koudelku při práci. „Původně se mi do Izraele vůbec nechýlo. Jsem Evropan a myslím, že je tadý spousta témat, která bych rád nafotil, ale nakonec jsem se rozhodl, že to zkusím. Chci jsem lidem na obou stranách zdi ukázat, co možná nevidí.“ vysvětluje Koudelka v dokumentárním filmu, který o něm natočil jeho žák – student fotografie Gílad Baram.

Judita Matyášová

Koudelka fotografuje Svatou zemi, režie Gílad Baram, 72 min., české i anglické tituly, 10. března, 17.30. Pomrepo, 13. března, 22.00, Evald, Praha.

Freud týká se i tebe

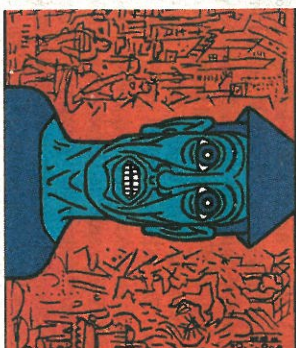

Když v minulé dekádě dokončilo pražské Psychoanalytické nakladatelství Jiřího Kocourka projekt Spisů Sigmunda Freuda, souběžně s tím kupodivu prakticky ustala samostatná („nespisová“) vydání jednotlivých textů zakladatele psychoanalýzy. Daleko spíš a víc tu vycházejí práce beletristické či dokumentární, v nichž Freud vystupuje. Ale teď Portál v edici Klasici reedituje Freudovu Psychopatologii všedního dne. Poprvé vyšla časopisecky r. 1901 a pro každé další knižní vydání (následovala v letech 1904–1929), byl text rozšířen o nové poznatky a příklady. Freud zde dokazoval, že nevědomé duševní pochody nejsou zležitosti výhradně neurotických jedinců, nýbrž každého člověka.

Psychoanalytik Václav Mikota se v doslovu přiznává, že při četbě dotyčné knihy jej jímá pocit nostalgie po oně éře, „kdy lidé cestovali vlakem nebo dostavnikem a dávali se do řeči se zajímavými cizinci, aby s nimi poklidně rozprávěli o velmi osobních záležitostech...“ **Josef Chuchma**

Sigmund Freud: Psychopatologie všedního života. O zapominání, přetváření, přehmátnutí, pověře a omylu. Přeložil Ota Friedmann, doslov napsal Václav Mikota. Portál, Praha 2016, 256 stran, cena 299 korun.

Tváře Pavla Brázdy

Kurátor kutnohorské galerie GASK Richard Drury připravil k 90. narozeninám malíře Pavla Brázdy retrospektivní výstavu. V prostorách barokní jezuitské koleje, kde sídlí GASK, se na nás dívají tváře zlomyslnosti, tváře vzteku, tváře strachu. Pavel Brázda do nich vkládá živoucí emoce. Nelze před nimi umnout pohledem, nelze je zapomenout. Richard Drury o jeho práci říká: „Brázdova vizuální řeč má své kořeny v historických etapách a myšlenkových proudech evropské kultury: není mu cizí gotická

„nadřažnost“ ani Chirikova metafyzická prostorovost. Především však pramení z autorova životního kréda „stát za svou pravdu“, z jeho nekompromisního odmítnutí být poplavitý dobovým ideovým nátlakem.“ Pavel Brázda studoval na Akademii výtvarných umění v Praze, v roce 1948 byl vyloučen. V 50. letech navštěvoval vyšší školu uměleckého průmyslu v Praze. Po roce 1989 představili jeho dílo Viktor Karlík a Terezie Pokorná. První velkou výstavu měl Pavel Brázda spolu se svou ženou Věrou Novákovou roku 1992 v PKC Ženské domovy v Praze. **Judita Matyášová**

Pavel Brázda – Mezi začátky a konci II, GASK, Kutná hora, do 12. června.